

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Polgármesteri jelentés Debreczen sz. kir. város 1909. évi életéről.

(Folytatás.)

Közegészségügy 1909. évben.

Meghalt a város bel- és külterületén:

Reformatus	821 fi,	738 nő,	összesen	1559
Róm kath.	195 „	212 „	„	407
Gör. kath.	62 „	36 „	„	98
Ágost. ev.	12 „	14 „	„	26
Izraelita	54 „	53 „	„	107
Görög keleti	1 „	1 „	„	2
Ismeretlen vallású	4 „	2 „	„	6
	1149 fi, 1056 nő, összesen			2205.

Összes születés 3182; születési arányszám 35:35

„ halálozás 2205; halálozási „ 24:50

Szaporodás 977; szaporodási aránysz. 10:85.

Közegészségi szempontból pontosabb halálokok voltak:

Gümőkór	322, a halálozások 14:60%
Bélhurut (gyermekknél)	232, „ 10:52 „
Görcsök (csecsemőknél)	214, „ 9:70 „
Fertőző betegségek	107, „ 4:80 „
Rák	72, „ 3:27 „
Baleset folytán	33, „ 1:49 „
Öngyilkosság	34, „ 1:50 „
Halvaszületés, elvetelés	209, „ 9:48 „

Kor szerint a halálesetek következőleg oszlottak meg:

Meghalt 1 éves korig	670
„ 1 évestől 5 évesig	225
„ 5 „ 10 „	61
„ 10 „ 20 „	122
„ 20 „ 30 „	105
„ 30 „ 40 „	106
„ 40 „ 50 „	123
„ 50 „ 60 „	162
„ 60 éven felül	422
Összesen	1996

Halva született 209

Együtt 2205

Hét éven alul orvosi kezelésben nem részesült 34 egyén.

Házasságra lépett:

Reformatus	383 pár
Róm. kath.	47 „
Görög kath.	4 „
Izraelita	57 „
Vegyes vallású	236 „
Összesen	727 pár.

Közkórház betegforgalma:

1909. év január 1-én volt	154 fi,	121 nő,	összesen	275
1909. évben felvétellett	2466 „	1668 „	„	4135
1902. „ elbocsátott.	2362 „	1575 „	„	3937
1909. „ meghalt	127 „	112 „	„	339

Maradt 1910 jan. 1-én 131 fi, 103 nő, összesen 224

Közkórházi oriosok száma: 7; tisztviselő: 4; beteg-
ápoló: 20; cseléd: 12.

M. kir. Bábaképezde betegforgalma:

1909 január 1-én volt	38 nő beteg.
1909 évben felvétellett	912 „ „
1909 „ elbocsátatott	885 „ „
1909 „ meghalt	16 „ „

1910 január 1-én maradt 38 nő beteg.

Dr. Láng-féle sanatorium betegforgalma:

1909 január 1-én volt	4 fi, — nő,	összesen	4 beteg.
1909. felvétellett	72 „ 88 „	„	160 „
1909. elbocsátatott	73 „ 85 „	„	158 „
1909. meghalt	1 „ — „	„	1 „
1910 jan. 1-én maradt	2 fi, 3 nő,	összesen	5 beteg.

Debreczeni önkéntes mentő-testület segélynyújtási eseteinek
számai:

Az 1909. évben segélyt nyújtott összesen	383 esetben.
Ebből nappal	295 „
„ éjjel	88 „
Hatóság által igénybe vétetett	259 „
Magánosok által „	124 „

A testület fennállása óta: 1906 szeptember 1-től 1909
december 31-ig segélyt nyújtott összesen 1836 esetben.

Középitkezés 1909. évben.

Az elmúlt évek folyamán tapasztalt építkezési pangás
után 1909. évben némi építési kedv volt észlelhető ugy a
magán, mint a középitkezések terén.

Az állam által az 1909. évi XIV. törvénycikk 7. §-a
értelmében a beruházási hitel terhére megkezdett közuti
építkezések folyó évben újult erővel folytatva lettek u. m.:

A Debreczen—egri-ut 3:020—14:825 kilométere közt
levő kavicsos ut csaknem egészen elkészült.

A Debreczen—békési ut kövezése megkezdett.

Az államtól az év végén házi kezelésbe átvett Deb-
reczen—nyirbátor—vásárosnamény—beregzsászi ut föld-
munkái elkészültek.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága által a
Debreczen—diószegi uton át megkezdett vasuti felüljáró
építés a két hid főfalazási- és földtöltési munkákkal folya-
matba vétettek.

A város mint erkölcsi testület szintén több középítkezést eszközöltetett. A villamos-teleppel kapcsolatos légszuszgyár-telepi régibb épületek átalakítottak, új vizgázfejlesztő épületben gépház, kazánház és generator építettetett.

A 19-ik század közepén épült elavult régi katonai kórház helyett, a város északnyugati sarka mellett levő csigekerti városi telken új pavillon rendszerű katonai kórház épületek lettek építve, illetve fedél alá hozva.

A városi csődörös epreskertben egy ménesmesteri lakás és 2 külön épületben 12 lovász-lak lett építve.

A Péterfia-utca 49. sz. városi telken levő honvéd társzekér színek új falazott színnel kitoldattak.

A mester-utcai iskola telken 2 tanterem, tanítói lak, házmesteri lak épült.

A múlt években megkezdett tanyai iskolai építések a a halápi iskola kibővítésével és a Hegyes-pusztai iskola kut felszerelésével be lettek fejezve.

A sertésvásártéren őrszobák építettek.

Az erdőmesteri laknál nagyobb átalakítás eszközöltetett.

A nagyerdői körut építési munkálatai a park északi és nyugati oldal mellett be lettek végezve s a körut két oldali gyalog sétányai 2 fasorral beültetve. Kiépült idáig a köruton összesen 13,453 folyó méter, 6 méter széles kavicsos-ut és 450 folyó méter hosszú terméskőburkolat. A Bánk erdősegen 2·200 kilométer fát szállító városi vasut építettetett.

Az országos kataszteri felmérések előmunkálataihoz szükséges háromszegeleti pontok felállítottak, illetve elhelyeztettek.

Az összes városi, laktanyai és iskolai épületek fenntartása, utcai kutak, csatornák kijavítása eszközölve lett.

Utcai csatorna-javítás történt — helyen.

A Köntösgát mellett a Tácó laponon múlt évben történt mélykut furások folytatásaként ez évben ismét 2 új mély furású kut lett előállítva s a szivattyu-telep üzemi céljaira szükséges összekötő beton csatornák teljesen elkészültek.

Magán építkezés történt

bent a városban:

Utcai építkezésként 7 egy emeletes és 3 két emeletes, végül 57 földszintes épületben épült 281 szoba, 45 előszoba, 110 konyha, 4 cselédszoba, 5 mosókonyha, 112 kamara, 24 fürdőszoba, 2 sörház, 17 bolt, 6 folyosó, 4 veranda, 2 istálló és 155 pince.

Udvari építkezés volt 110 esetben. Épült pedig 1 templom, 1 rituális fürdő, 129 szoba, 17 előszoba, 5 fürdőszoba, 90 konyha, 3 mosókonyha, 64 kamara, 8 faskamara, 11 műhely, 4 folyosó, 4 veranda, 42 pince, 1 raktár, 10 istálló, 1 kocsiszin, 3 raktár.

Toldalékos építkezésként: 5 szoba, 10 konyha, 3 előszoba, 1 cselédszoba, 1 műhely, 1 ól, 3 istálló, 1 kocsiszin, 3 szin, 1 góré és 4 pince.

Ezenkívül az épülőfélben levő görög kath. templom belső felszerelése folytattatott.

A város külterületén történt:

97 új építkezésnél: 148 szoba, 14 előszoba; 4 fürdőszoba, 107 konyha, 70 kamara, 6 veranda, 9 folyosó, 3 műhely, 18 istálló, 17 pince, 1 borház, 4 raktár, 1 kocsiszin és egy kuglizó.

Átalakított: 15 szoba, 1 cselédszoba, 5 konyha, 2 kamara, 1 fasszin, 1 veranda, 1 folyosó és 1 pince.

Kockakő burkolat javított:

Egyháztéren	45·80 m ² területen
Piac-utcán	528·27 "
Arany János-utcán	1·60 "
Hunyadi-utcán	39·50 "
Deák Ferenc-utcán	337·95 "
Petőfi-téren	3·60 "
Varga-utcán	53·20 "
Szent-Anna-utcán	104·50 "
Hajnal-utcán	32— "
Batthyány-utcán	343·33 "
Sas-utcán	8·25 "
Attila-téren	54·40 "

Összesen: 1552·40 m² területen

Terméskő burkolat készült új kőből új helyen:

Nagyerdei körut keleti oldalán	130·55 m ²
Mester-utcán	220— "
Külvásártéren	681·25 "
Myugati-utcán	1016·51 "
Galamb-utcán	892— "
Hajnal-köruton	2029·21 "
Diószegi-uti felüljáró mellett	5569·51 "
Belső ohati udvaron	430— "

Összesen: 6787·01 m² területen.

Terméskő burkolat javított és át lett rakva.

Csapó-utcán	264·91 m ²
Rákóczi-utcán	18— "
Vár- és Nyomtató-utcán	137·90 "
Kölcsey-utcán	10— "
Morgó-utcán	108·50 "
Gólya-utcán	6— "
Péterfia-utcán	31·30 "
Hadházi-utcán	7— "
Egyháztéren	25·25 "
Dombos-utcán	205·20 "
Füvészkert-utcán	60·55 "
Thaly Kálmán-utcán	35·50 "
Hatvan-utcán	95·25 "
Bethlen-utcán	18— "
Honvéd-utcán	1·60 "
Mester-utcán	555·75 "
Pesti-utcán	240·65 "
Pásti közben	300— "
József kir. herceg-utcán	101·40 "
Piac-utcán	823·29 "
Szalkai-utcán	38·25 "
Vörösmarty-utcán	537·50 "
Széchenyi-utcán	90— "
Arany János-utcán	914·60 "
Török Bálint-utcán	50·88 "
Nyugati-utca külvásártéren	958·50 "
Iskola-utcán	11·25 "
Szív-utcán	0·80 "
Simonffy-utcán	1·20 "
Tizenhárom város	18— "
Késes-utcán	59·50 "
Miklós-utcán	35·60 "
Dégenfeld-tér	12— "
91. sz. ut Galamb-utcán	2— "
Nemzetőr-utcán	30— "
Hunyadi-utcán	26·50 "
Deák Ferenc-utcán	94·60 "

Homokkertben	62·50 m ²
Petőfi-téren	207·59 „
Felüljáró	152·— „
Teleki-utcán	142·95 „
Verbőczy-utcán	47·— „
Varga-utca	196·18 „
Szent-Anna	181·20 „
Wesselényi-utca	58·— „
Kossuth-utca	113·25 „
Kandia-utca	10·50 „
Bocskay-téren	136·— „
Burgundia-utca	11·50 „
Rózsa-utca	18·— „
Méliusz-tér	10·— „
Attila-tér	11·20 „
Összesen	7285·10 m ² területen.

Alapzatos ut át lett rakva:

Füvészkert-utcán	29·50 m ²
Bethlen-utca	26·40 „
Összesen	511·30 m ² területen.

Téglaárda javított új csertéglával:

Péterfia-utcán	200·— m ³
Hatvan-utcán	132·90 „
Degenfeld-tér	122·40 „
Szent-Anna-utca	122·24 „
Összesen	577·54 m ³ területen.

Téglaárda javított ócska csertéglával:

Péterfia-utcán	237·50 m ²
Hatvan-utcán	65·— „
Csók-utcán	5·— „
József kir. herceg-utcán	135·26 „
Deák Ferenc-utcán	9·— „
Petőfi-téren	98·95 „
Felüljáró	111·55 „
Szent-Anna-utcán	276·29 „
Városház	99·10 „
Összesen	1038·05 m ² területen.

Téglaárda javított új csertéglával:

Csapó-utcán	167·52 m ²
Nyomtató-utcán	14·— „
Hadházi ut elején	181·80 „
Kinizsi-utcán	55·05 „
Kölcsey-utcán	42·56 „
Apaffy-utcán	152·16 „
Árpád-téren	88·16 „
Eötvös-utcán	163·52 „
Meszana-utcán	33·85 „
Pereces-utcán	68·00 „
Busi-utcán	41·70 „
Veres-utcán	61·40 „
Nyil-utcán	119·00 „
Leány-utcán	45·15 „
Füvészkert-utcán	55·60 „
Hadházi-utcán	37·80 „
Damjanics-utcán	30·30 „
Thaly Kálmán-utcán	30·— „
Hajó-utcán	45·— „
Bethlen-utcán	130·51 „
Tanító-utcán	14·25 „
Honvéd-utcán	14·10 „

Cenes-utcán	30·05 m ²
Garai-utcán	26·— „
Csokonai-utcán	78·62 „
Mester-utcán	60·70 „
Külvásártéren	55·— „
József kir. herceg-utcán	103·65 „
Szálkay-utcán	54·20 „
Barna-utcán	83·85 „
Török Bálint-utcán	33·80 „
Boldogfalva-utcán	58·40 „
Deák Ferenc-utcán	60·30 „
Petőfi-téren	19·20 „
Teleki-utcán	216·10 „
Felüljáró	95·15 „
Timár-utcán	95·32 „
Vigkedvü Mihály-utcán	138·93 „
Varga-utcán	125·44 „
Zöldfa-utcán	17·40 „
Nap-utcán	10·55 „
Bocskai-téren	96·30 „
Szent-Anna-utcán	81·60 „
Sas-utcán	11·— „
Városház-utcán	14·40 „
Dégenfeld-téren	174·— „
Bádogos-utcán	102·20 „
Domb-utcán	50·25 „
Kigyó-utcán	51·50 „
Cegléd-utcán	14·— „
Pacsirta-utcán	239·— „
összesen	3808·92 m ² terül.

Téglaárda javított ócska téglával:

Csapó-utcán	189·85 m ²
Rákóczi-utcán	65·30 „
Nyomtató-utcán	16·— „
Csizmadiaszin udvarán	43·37 „
Hadházi-uton	797·40 „
Apaffy-utcán	205·94 „
Kazinczy-utcán	46·50 „
Kölcsey-utcán	86·40 „
Árpád-téren	40·50 „
Szappanos-utcán	69·64 „
Eötvös-utcán	40·60 „
Damjanics-utcán	30·60 „
Thaly Kálmán-utcán	30·00 „
Bethlen-utcán	342·48 „
Tanító-utcán	44·00 „
Honvéd-utcán	34·40 „
Csók-utcán	12·60 „
Csemete-utcán	64·10 „
Garai-utcán	55·90 „
Cserepes-utcán	7·00 „
Jókai-utcán	61·50 „
Csokonai-utcán	113·67 „
Borz-utcán	8·— „
Mester-utcán	115·— „
Vendég-utcán	46·20 „
József kir. herceg-utcán	119·90 „
Külvásártéren	15·90 „
Ispotály-utcán	66·— „
Sziv-utcán	32·00 „
Barna-utcán	149·40 „
Boldogfalvi-utcán	23·40 „
Török Bálint-utcán	103·50 „
Deák Ferenc-utcán	169·25 „

Homokkerten	30·00 m/
Teleki-utcán	127·85 "
Timár-utcán	158·54 "
Vigkedvü Mihály-utcán	129·90 "
Varga-utcán	233·15 "
Zöldfa-utcán	67·15 "
Nap-utcán	86·20 "
Attila-téren	20·— "
Szent-Anna-utcán	6·80 "
Hajnalsoron	13·20 "
Városház udvarán	13·50 "
Zöldfa-utcán	72·70 "
Kandia-utcán	59·40 "
Bocskai-téren	81·90 "
Batthyány-utcán	16·50 "
Domb-utcán	49·50 "
Baross-utcán	63·15 "
Magoss-utcán	40·— "
Kigyó-utca	46·80 m ²
Burgundia-utca	51·— "
Czepléd-utca	67·50 "
Temető-utca	83·25 "
Pacsirta-utca	313·39 "
Monostor-utca	11·20 "
Dégenfeld-téren	22·— "
Vilmos buszár laktanyánál	112·— "
összesen	5212·95 m ² terül.

Éltéglá burkolat készült és javított:

Összesen 1734·08 m² területen.

Az összes belterületi utak építéséhez és fenntartásához felszámított 369¹/₂ kockakő, 2524¹/₂ darab fejkő, 45·56 m² elsőosztályu terméskő, 465·71 köbméter zuzott tokaji kavics 16,491 K 80 fillér értékben.

A város külső utján, — törvényhatósági utakon épült:

Az 5. sz. vasuti uton 510·— fm. hosszb	1531·30 m ² ut
A diószegi uton épült	1116·— " " 3348·00 "
A kishadházi uton	445·50 " " 1353·37 "
154. sz. ohati uton	716·70 " " 2197·25 "
20. sz. Tiszafüredi uton	213·00 " " 727·50 "
13. sz. Mon.-pályi uton	7078·00 " " 3273·40 "

összesen 4139·— fm. hosszb. 12,375·02 m² ut négyszögméter területen.

A város külterületén az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV-ik törvénycikk 7. §-a alapján kiépítés alá vett utak közül az egri-ut 3·020—14·825 kilométer közt 1909. év végéig csaknem egészen elkészült. A Debreczenbékési ut 4·696—14·192 kilométer közt szintén építés alá lett, de még a burkolás nem készült el.

A város részéről a nagyhortobágyi állomástól a hortobágyi nagy hidig köves ut létesített.

Külutakon épült 10 beton csatorna, és pedig a létai uton 2, a 114. sz. Kádár dülön, 115. sz. Peren dülön, 116. sz. Fáy dülön, 128. sz. Ebesi dülön, 29. sz. Ohati uton, 22. Ujváros—nádudvari uton, acsádi és tiszafüredi uton 11., összesen 10 helyen. 1951 K 40 fillér értékben.

A külutakon ártéri- és hidjavítás nem történt.

Utadó tőke és kamat fejében befoly. 1909. év folyamán 131,411 kor. 94 fillér.

(Folyt. köv.)

Értesítés.

Tisztelettel értesitem, hogy törvényhatósági bizottságunk legközelebb tartandó közgyűlésében a következő ingatlanokra vonatkozó névszerinti szavazások fognak megjelenni:

1. Néhai özv. Kovács Lajosné örökösei tulajdonát képező Kossuth-utca 20. sorszámú házastelek és a hozzátartozó kónyai 5 hold 132 □-öl területű föld megvétele felett (harmadizben).
2. Marx János tulajdonát tevő Kut-utca 140. számú házastelek megvétele felett (másodizben).
3. Leidl Emil és neje tulajdonában levő Deák Ferenc-utca 19. sz. házastelek megszerzése felett (másodizben).
4. Honis-örökösök tulajdonát képező Erzsébet-ut 54. sorszámú házastelek megvétele felett (másodizben).
5. Ekli József és neje tulajdonát tevő Péterfia-utca 70. sz. házastelek vétele felett (másodizben).
6. Szabó Gáborné tulajdonában levő Nyil-utca 81. sorszámú házastelek megszerzése felett (másodizben).
7. Özv. Kiszél Istvánné örökösei tulajdonát képező Darabos-utca 14. számú házastelek megvétele felett (másodizben).
8. Tóth Ilona tulajdonát tevő Bethlen-utca 37. sz. házastelek megszerzése felett (másodizben).
9. Dr. Petzkó Ernőné tulajdonában levő Szent Anna-utca 23. sorszámú házastelek megvétele felett (másodizben).
10. Kiss József tulajdonát képező Rákóczi-utca 24. sz. házastelek megszerzése felett (második izben).
11. Papp Lajos és neje tulajdonát képező Burgundia-utca 11. sz. házastelek megszerzése felett (első izben).
12. Halász Izidor tulajdonát tevő Kossuth-utca 43. sorszámú házastelek megvétele felett (első izben).
13. Tóth József tulajdonát tevő Szent-Anna-utca 32. sz. ház megvétele felett (első izben).

Debreczen, 1910. évi november hó 9. napján.

Tisztelettel

Kovács József,
polgármester.

Hirdetmény.

Felhivom a törvényhatósági tisztviselő, segéd- és kezelő személyzet feláru vasuti jegy váltására jogosító tagjait, hogy arcképes igazolványaikat 1911. évre leendő meghosszabbítás végett 2 kor. csatolásával a polgármesteri titkári hivatalba legkésőbb a folyó évi nov. hó 15-éig terjesszék be.
Debreczen, 1910 november 8.

Kovács József,
polgármester.

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □
**DEBRECZEN SZAB. KIR.
VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ
SZABÁLYRENDELETEI-
NEK GYŰJTEMÉNYE.**

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára
2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

